

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 15CoP/11/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3521202700
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:3521202700.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Mejstříka, členiek senátu Mgr. Silvie Tisovej a JUDr. Miriam Štillovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, dieťa rodičov - matka: C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E., F. D. X, E. E., G. X a otec: H. I. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXX, zastúpený: JUDr. Michal Antal, PhD., advokát, so sídlom Trnava, Hlavná 13, o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, na odvolanie matky maloletého dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. NM-89P/70/2021-381 zo dňa 26.06.2023, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Trenčín výrokom I. zvýšil vyživovaciu povinnosť matky na mal. A. zo sumy 30 % životného minima na nepľnoleté nezaopatrené dieťa na sumu 100,- eur mesačne s účinnosťou od 01.02.2022 do 31.05.2022 a na sumu 120,- eur mesačne s účinnosťou od 01.06.2022. Vo výroku II. vyčíslil nedoplatok na zameškanom výživnom za obdobie od 01.02.2022 do 31.07.2023 vo výške 1.508,53 eur a matke uložil povinnosť tento zaplatiť otcovi spolu s bežným výživným v 15,- eur mesačných splátkach, počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod stratou výhody splátok. Vo výroku III. vo zvyšnej časti návrh otca na zvýšenie výživného zamietol a výrokom IV. rozhodol o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu nárok.

Svoje rozhodnutie súd zdôvodnil s poukazom na ust. § 24, § 25, § 36, § 62, § 75, § 77 a § 78 Zákona o rodine, pričom konštatoval, že došlo k zmene pomerov na strane maloletého dieťaťa, ale aj na strane rodičov. Matka maloletého od februára 2022 mala príjem zo zamestnania a následne poberala ošetrovné, resp. od 01.06.2022 okrem ošetrovného poberala aj rodičovský príspevok. Návrh otca na zvýšenie výživného k maloletému dieťaťu preto považoval súd za dôvodný a tomuto čiastočne vyhovel, keď zvýšil vyživovaciu povinnosť na sumu 100,- eur mesačne od 01.02.2022 a 120,- eur mesačne od 01.06.2022. Vo zvyšnej časti súd návrh otca zamietol, pričom stanovil aj zameškané výživné a matke sumu 1.508,53 eur povolil splácať v splátkach mesačne po 15,- eur spolu s bežným výživným. Následne súd konštatoval, že týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Nové Zámky č.k. 11P/220/2018-494 zo dňa 24.01.2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 9CoP/23/2020-565 zo dňa 02.07.2020. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 52 CMP.

V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 19P/75/2014-494 zo dňa 28.09.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 11CoP/152/2017-296 zo dňa 08.11.2017 bolo manželstvo rodičov maloletého dieťaťa rozvedené. Maloletý A. bol na čas po rozvode zverený do striedavej starostlivosti oboch rodičov a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého sumou 50,- eur mesačne.

Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 11P/220/2018 zo dňa 24.01.2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 9CoP/23/2020-565 zo dňa 02.07.2020 bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej bol mal. A. zverený do osobnej starostlivosti otca a matka sa zaviazala prispievať na jeho výživu sumou 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté, nezaopatrené dieťa. Zároveň bol upravený aj styk matky s dieťaťom. V tom čase bola matka na rodičovskej dovolenke, poberala príspevok vo výške 270,- eur mesačne a mala ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči mal. K. D., nar. XX.XX.XXXX. Otec mal. A. poberal invalidný dôchodok vo výške 330,- eur mesačne. Bol na rodičovskej dovolenke a poberal príspevok vo výške 370,- eur mesačne. Má ďalšie dve vyživovacie povinnosti. Maloletý A. nastupoval do 1. ročníka základnej školy, navštevoval imunológa. V čase rozhodovania o zvýšení výživného bol žiakom 3. ročníka Základnej školy B.. Stravuje sa v školskej jedálni, mesačný poplatok predstavuje 25,- eur. Navštevuje školský klub, za čo platí 3,- eur mesačne, taktiež platí poplatok ZRPŠ vo výške 25,- eur ročne. Mimoškolskú aktivitu vykonáva vo futbalovom klube TJ Spartak Myjava, za čo hradí mesačne poplatok 12,- eur. Otec dieťaťa žije so synom v spoločnej domácnosti s manželkou a dvoma deťmi pochádzajúcimi z tohto manželstva L. B., nar. XX.XX.XXXX a M. B., nar. XX.XX.XXXX. Maloletý A. sa podrobuje kontrolám v ortopedickej ambulancii v Myjave, tiež nosí okuliare do diaľky, absolvoval 6 ošetrovaní v Dentálnom centre Hlohovec, kde jedna návšteva stála 80,- eur a tiež bol vyšetrený u psychologičky v J., kde otec platil za konzultáciu a diagnostický test 100,- eur. Otec maloletého pobera invalidný dôchodok vo výške 314,40 eur, z podnikateľskej činnosti dosahuje príjem okolo 700,- eur mesačne. Matka mal. A. sa stará o ďalšieho syna K. D., ktorý má dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav. V roku 2023 poberala rodičovský príspevok v sume 301,- eur mesačne, na základe pracovnej zmluvy z 01.02.2022 je zamestnaná, dosahovala príjem v priemere 530,- eur mesačne. Za obdobie od mája 2022 do mája 2023 poberala ošetrovné vo výške 359,- až 371,- eur mesačne. Súd prvej inštancie okrem porovnania pomerov v čase predchádzajúceho rozhodnutia a jej zmenou následne konštatoval tiež, že matka má benevolentný postoj k plneniu si vyživovacej povinnosti na mal. A.. Z jej strany nebolo vyvinuté žiadne úsilie, aby sa pokúsila zabezpečiť si vyšší príjem a zodpovedajúco prispievať na výživu syna. Naproti tomu otec zabezpečuje všetky jeho potreby či už súvisiace so stravou, ošatením, zdravotnou starostlivosťou, výdavkami spojenými so školou, ale i voľnočasové aktivity, kde mal. A. vykonáva aktívnu športovú činnosť.

2. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie matka maloletého dieťaťa. Prejavila súhlas s tým, že je v záujme dieťaťa výživné zvýšiť, avšak jej súčasná situácia nedovoľuje prispievať zvýšeným výživným v zmysle rozhodnutia súdu prvej inštancie. Poukázala na to, že žije s mal. K. D. v podnájme, pričom tomuto synovi bola potvrdená diagnóza – nešpecifický autizmus a do materskej školy z týchto dôvodov bol prijatý iba na 4 hodiny. Z dôvodu skrátenej doby návštevy MŠ bola nútená si nájsť prácu na polovičný úväzok, od septembra 2023 pracuje v domove dôchodcov ako pomocná kuchárka s príjmom 350,- eur mesačne. Finančne jej pomáhajú rodičia, taktiež so starostlivosťou o mal. K., otec dieťaťa prispieva na neho výživné sumou 100,- eur mesačne. Žiadala, aby odvolací súd zmenil rozsudok Okresného súdu Trenčín tak, že vyživovaciu povinnosť zvyšuje na sumu 70,- eur mesačne s účinnosťou od vydania rozhodnutia.

3. K podanému odvolaniu sa vyjadril otec maloletého dieťaťa, ktorý uviedol, že odvolanie podané matkou považuje za nedôvodné. Žiadal tiež, aby mu súd priznal náhradu trov odvolacieho konania s poukazom na ust. § 55 CMP. Uviedol, že dôvody v odvolaní uvádzané matkou boli prehodnotené súdom prvej inštancie a pri určovaní výživného súd bral do úvahy finančnú situáciu matky, ako aj zdravotný stav jej syna. Podľa neho podstata finančných problémov matky nepramení v nutnosti starania sa o maloleté dieťa, ale v samotnom dlhoročnom nehospodárnom spôsobe jej života. Matka rovnako ako v minulosti vyvíja minimálne úsilie o zabezpečenie si stáleho a dostatočného príjmu a spolieha sa na pomoc iných osôb. Takýto jej prístup nemôže byť „odmeňovaný“ tým, že jej bude stanovené platiť minimálne výživné. Poukázal tiež na skutočnosť, že matka podala informáciu o diagnostickom pobyte mal. K. v materskej škole, avšak zrejme po uplynutí tohto času bude môcť nastúpiť do škôlky na štandardný čas. Matke tak nebude nič brániť nájsť si plnohodnotnú prácu a riadnym spôsobom prispievať na syna A.. Žiadal preto rozsudok potvrdiť a vzhľadom na správanie matky priznať náhradu trov.

4. K podanému odvolaniu sa tiež vyjadril opatrovník maloletého dieťaťa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom. Opatrovník uviedol, že rozsudok prvoinštančného súdu považuje za vecne správny a žiadal ho potvrdiť. Dôvody, ktoré uviedla vo svojom odvolaní matka, boli prvostupňovým súdom pri rozhodovaní o zvýšení výživného zohľadnené. Novou skutočnosťou je len oznámenie matky o zamestnaní sa na polovičný úväzok od septembra 2023, čo však nie je skutočnosť, ktorá by mala

za následok určenie nižšieho výživného. V čase rozhodovania súdu matka poberala ošetrovné, ktorého výška bola porovnateľná s jej uvádzaným súčasným príjmom.

5. V ďalšom vyjadrení matka doložila súdu kópiu rozhodnutia Základnej školy s materskou školou N. K., Trnava, že mal. K. D. je prijatý na predprimárne vzdelávanie na poldennú výchovu od 01.11.2023, taktiež kópiu rozhodnutia, ktorým bolo vyhovené žiadosti o vyhotovenie preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom pre mal. K..

6. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu mu danom ust. § 65 a § 66 CMP a postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v jednotlivých výrokoch podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

7. Z preskúmaného rozhodnutia, spisového materiálu a obsahu odvolania odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie na základe návrhu otca posudzoval, či došlo od poslednej úpravy práv a povinností rodičov k mal. A. k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu predchádzajúceho rozhodnutia a novú úpravu práv a povinností. Otec žiadal zvýšiť vyživovaciu povinnosť matky voči synovi s odôvodnením, že tento je starší, fyzicky vyspelejší, športuje, má výdavky súvisiace so zdravotným stavom, a preto dovtedy matkou platené výživné v najnižšej možnej miere (30 % sumy životného minima na nepľnoleté, nezaopatrené dieťa), je absolútne nepostačujúce. Súd prvej inštancie vychádzajúc z údajov posledného rozhodnutia o výške výživného porovnával aktuálne majetkové pomery, možnosti a schopnosti rodičov, ako aj potreby maloletého dieťaťa a dospel k záveru, že je možné konštatovať zmenu pomerov, ktorá odôvodňovala zmenu (zvýšenie) vyživovacej povinnosti matky k mal. A.. Z vykonaného dokazovania, ako aj samotného vyjadrenia matky je zrejmé, že táto zmenila zamestnanie, prípadne poberala opatrovateľský príspevok a starala sa celodenne o druhého syna K.. Je nepochybné, že mal. A. je fyzicky vyspelejší, navštevuje 4. ročník ZŠ a z mimoškolských aktivít sa aktívne venuje futbalu, preto sa zvýšili náklady na zabezpečenie jeho základných potrieb, ako aj mimoškolských aktivít. Je nepochybné, že matka maloletého dieťaťa má možnosti a schopnosti prispievať vyšším výživným ako je 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté, nezaopatrené dieťa (od 01.07.2023 suma 36,80 eur, predtým 32,11 eur). Pokiaľ teda súd v súlade s ust. § 78 Zákona o rodine dospel k záveru, že nastala zmena v pomere účastníkov, ktorá odôvodňovala zvýšenie výživného, s takýmto záverom sa stotožnil aj odvolací súd. Skutočností, ktoré zistil súd prvej inštancie a od ktorých odvíjal svoje rozhodnutie, v odvolaní matka maloletého dieťaťa nijakým spôsobom nevyvrátila. Už v čase posledného rozhodovania o výživnom mala ďalšiu vyživovaciu povinnosť k mal. K., pričom aj podľa názoru odvolacieho súdu je v jej možnostiach a schopnostiach nájsť si primerané zamestnanie, z ktorého by bola schopná prispievať na výživu mal. A. výživné sumou 120,- eur mesačne. Súd zmenu vyživovacej povinnosti ohraničil dňom 01.02.2022, kedy stanovil zvýšené výživné sumou 100,- eur mesačne, resp. od 01.06.2022 na sumu 120,- eur mesačne. Súd vždy musí v prvom rade prihliadať na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, ktoré spravidla vlastnou činnosťou nie je schopné ani čiastočne si zabezpečiť finančné prostriedky na zabezpečenie svojich základných potrieb. V zmysle Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopností, možností a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa § 2 písm. c) zák. č. 601/2003 Z.z. o životnom minime. Toto sa vzťahuje na každého rodiča bez ohľadu na to, či má vôbec nejaký príjem a na dieťa hneď po jeho narodení. Vzhľadom k tomu, že mal. A. má 11 rokov, navštevuje základnú školu a venuje sa futbalu, pričom všetky tieto činnosti zabezpečuje jeho otec, nie je dôvod, aby matka prispievala na jeho výživu minimálne výživné, resp. nepostačujúca je ani ňou navrhovaná suma v odvolaní vo výške 70,- eur mesačne.

8. Pretože odvolateľka neuviedla žiadne skutočnosti, ktoré by reálne mohli byť dôvodom, aby odvolací súd dospel k iným skutkovým a právnym záverom oproti súdu prvej inštancie, preto sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil s rozsudkom prvoinstančného súdu a tento ako vecne správny potvrdil. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia riadnym spôsobom uviedol zistený skutkový stav, primeraným spôsobom opísal stanoviská procesných strán, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Tieto zároveň primeraným a dostatočným spôsobom v súlade s ust. § 227 CSP zdôvodnil.

9. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 CSP v spojení s § 52 CMP a vyslovil, že žiaden z účastníkov konania nárok na náhradu trov odvolacieho konania nemá. Odvolací súd nevidel

priestor na uplatnenie § 55 CMP, nakoľko otec vo svojom návrhu na náhradu trov odvolacieho konania neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by umožňovali uplatniť výnimky zo zásady uvedenej v § 52 CMP a priznať trovy inak s ohľadom na okolnosti prípadu.

10. Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).